

Vězeňská služba České republiky
Generální ředitelství Praha

Soudní č. 1672/1a, pošt. příhrádka 3, 140 67 Praha 4, tel.: 244 024 111, fax: 244 024 809, ISDS: b86abcb

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

SDĚLENÍ

ve věci žádosti o poskytnutí informace [REDACTED]

Vězeňská služba České republiky, se sídlem Soudní 1672/1a, 140 67 Praha 4, subjekt povinný ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („povinný subjekt“), obdržela prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb dne [REDACTED] písemnou žádost o informace podanou s odkazem na zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („zákon o svobodném přístupu k informacím“). Podal ji [REDACTED] („žadatel“); žádost o poskytnutí informace byla zaevidována pod čj. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Ohledně požadavku na žadatele [REDACTED] na objasnění pojmu „právní pomoci“ v kázeňském řízení a podání informací k příslušnému paragrafu interního předpisu (nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky) povinný subjekt sděluje následující:

I.

Na úvod nutno konstatovat, že právní pomoc jako jedno z práv odsouzeného, jest právem spjatým s výkonem trestu odnětí svobody jako takovým. A není potřeba vycházet ani z čl. 6 odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících (viz Sdělení federálního ministerstva zahraničních

věci o sjednání Úmluvy, ve Sbírce zákonů vyhlášené pod č. 209/1992 Sb.), jelikož čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod („Listina“) je širší. Komentář k Listině k tomu uvádí: „*Listina jednoznačně zakotvuje právo na právní pomoc každému, kdo o to požádá, a to v jakémkoli typu řízení před orgánem veřejné moci od jeho počátku. Tedy v řízení soudním, správním a tedy i přestupkovém, byť by zákon mlčel*“. Vzhledem k tomu, že minimálně část kázeňských trestů spadá do trestní větve čl. 6 Úmluvy, lze mluvit o srovnatelné situaci jako v případě přestupků. Přes „mlčení“ zákona tím plyne z Listiny přímo aplikovatelné právo obviněného z kázeňského přestupku na právní pomoc.

Lze dovodit, že s ohledem na Listinu náleží odsouzeným právo na právní pomoc v kázeňském řízení (tedy přímé právní zastoupení v úkonech řízení), pokud o takovou pomoc požádá. A vhodno dodat, že kázeňské řízení je zahájeno sdělením příslušného zaměstnance Vězeňské služby České republiky s kázeňskou pravomocí odsouzenému, že bylo zahájeno kázeňské řízení o uložení kázeňského trestu.

Dále, v zásadě právo odsouzeného na právní pomoc právně upravuje ustanovení § 26 odst. 3 zákona č. 169/1999 Sb. o výkonu trestu o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů („zákon o výkonu trestu odnětí svobody“). Na druhé straně však, ačkoliv je kázeňské řízení správním řízením, zákon o výkonu trestu odnětí svobody aplikaci zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů („správní řád“) na řízení podle tohoto zákona vylučuje. Vězeňská služba České republiky v souladu s názorem Veřejného ochránce práv (viz dokument sp. zn. 2965/2016/VOP/MS ze dne 20. února 2017) a ve smyslu výkladu zákona o výkonu trestu odnětí svobody i judikatury správních soudů je správním orgánem a na kázeňské řízení se tím a tak užijí, potažmo může pouze dojít, k aplikaci základních zásad činnosti správních orgánů, jak je upravuje správní řád.

II.

Bližší a konkrétnější k bod 4. žádosti povinný subjekt předesílá, že nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 36/2014 o kázeňském řízení u obviněných, odsouzených a chovanců bylo již zrušeno. Logicky se proto neplatným stalo i žadatelem vzpomenuuté ustanovení § 23a tohoto nařízení.

Zrušený vnitřní předpis byl nahrazen současným platným nařízením generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 23/2020 o kázeňském řízení u obviněných, odsouzených a chovanců („NGŘ č. 23/2020“), které je volně dostupné na webu Vězeňské služby České republiky v sekci O nás / Svobodný přístup k informacím / Poskytnuté informace 2022 (<<https://www.vscr.cz/media/organizacnijdnotky/generalni-reditelstvi/odbor-spravni/zakon-106/poskytnute-informace/2022/web-127686-4-priloha-ngr-232020-kazenske-řízení-anonymiz.pdf>>).

Povinný subjekt pro účely poskytnutí požadovaných informací z NGŘ č. 23/2020 vyčleňuje ustanovení § 24 s nadpisem „Zastupování v kázeňském řízení“. Cit.:

(1) Zástupcem účastníka kázeňského řízení je zákonný zástupce, opatrovník nebo zmocněnec; zástupcem účastníků kázeňského řízení, jejichž zájmy si neodporují, může být i společný zmocněnec nebo společný zástupce.

(2) Účastník kázeňského řízení si může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. V téže věci může mít účastník kázeňského řízení současně pouze jednoho zmocněnce.

(3) Účastník kázeňského řízení je na základě právních předpisů povinen oznámit věznicí jméno a příjmení obhájce nebo advokáta, který jej bude zastupovat v jiné věci nebo mu poskytovat právní službu.

(4) *Plná moc může být udělena:*

- a) *k určitému úkonu, skupině úkonů nebo pro určitou část kázeňského řízení,*
- b) *pro celé kázeňské řízení,*
- c) *pro neurčitý počet kázeňských řízení, která budou zahájena v určené době nebo bez omezení v budoucnu; podpis na plné moci musí být v tomto případě vždy úředně ověřen a plná moc musí být do zahájení řízení uložena v druhé části osobního spisu obviněného, odsouzeného nebo chovance.*

(5) *Čas, datum a místo konání úkonů v rámci kázeňského řízení stanovuje zaměstnanec s kázeňskou pravomocí, aby se zamezilo průtahům v kázeňském řízení. Při osobních úkonech (např. podání vysvětlení nebo výpověď svědka) s účastníkem kázeňského řízení, je zásah zmocněnce nepřipustný.*

(6) *Zmocněnec v kázeňském řízení vystupuje jménem účastníka kázeňského řízení. Z úkonů zmocněnce vznikají práva a povinnosti přímo účastníkovi kázeňského řízení. Vyjma případů, kdy má účastník kázeňského řízení v kázeňském řízení učinit úkon osobně, doručují se písemnosti pouze zmocněnci. Doručování zastoupenému účastníkovi kázeňského řízení nemá účinky pro běh lhůt.*

Jak patrně, neboť výslovně to vyplývá z úpravy v § 24 NGR č. 23/2020, účastník kázeňského řízení si může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. Zmocněnec je zástupce účastníka řízení, který není advokátem. Může jím být kterákoli fyzická osoba, i laik bez právního vzdělání, tato však musí být způsobilá řádného zastupování.

III.

Na závěr, co se týká, byť přímo nevyslovené otázky, v jakých případech je vhodné a účelné z hlediska zásad správního řízení třeba připustit možnost právního zastoupení advokátem v kázeňském řízení, Vězeňská služba České republiky shodně s názorem Veřejného ochránce práv (publikován 22. prosince 2020) má za to, že by tomu mělo být především v případech, kdy je možné hovořit o tzv. trestněprávní povaze sankce hrozící v daném kázeňském řízení.

Z povahy věci tedy půjde o závažnější kázeňské přestupky, kdy je uvažováno o uložení těch kázeňských trestů, které podléhají soudnímu přezkumu.

Na závěr povinný subjekt uvádí, že rozhodnutí vydaná v kárném řízení, kterými byly uloženy kázeňské tresty podle ustanovení § 46 odst. 3 písm. a) až d) a písm. i) zákona o výkonu trestu odnětí svobody, přezkumu soudem nepodléhají.

Rozdělovník:

	Adresát	Způsob doručení
1.	Vězeňská služba České republiky, Soudní 1672/1a, 140 00 Praha 4	uloženo do spisu
2.		